

بسم الله الرحمن الرحيم وه نستعين إنه خير ناصر ومعين الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وعلي وآلهما الطيبين الطاهرين ولعنة الله على أعدائهم أجمعين أبد الآبدين

دل انگیز

دل انگیز درمانی در دانش کهن

در دوران باستان هنگام شیوع طاعون بسیاری از افراد جهت جلوگیری از انتشار این بیماری روغن‌های معطر را می‌سوزاندند زیرا دریافته بودند که بوی خوش طاعون را ریشه کن می‌کند. این کاربرد تنها یک مورد از توانایی دانش کهن در این رشته است. عمده موارد کاربرد **دل انگیز درمانی** که در مرسوله قبل مفصلاً به آن پرداختیم، میراث دانش کهن می باشد، در اینجا برخی موارد دیگر را که از دیدگاههای دانش کهن است ذکر می کنیم:

در این بخش بطور اشاره از دیدگاه طب کهن هند و چین و دانش انرژی می پردازیم:

کاربرد دل انگیز درمانی در طب کهن هند:

از دیدگاه طب هندی، بینی دري به سوي مغز و آگاهیست. انرژی حیاتی یا پرانا از طریق نفس کشیدن از راه بینی وارد بدن می شود و عملکردهای حسی و حرکتی را حفظ میکند. بکارگیری رایحه های خاص از طریق بینی به تصحیح اختلالات پرانا که بر عملکردهای بالاتر مغزی، حسی و حرکتی تاثیر میگذارد، کمک میکند.

در طب آیورودا سه مزاج یا دوشا مطرح است، شرح اینکه این مزاجها چه بوده و چه ویژگیهایی داشته و بطور متعادل یا نا متعادل شده و... اینها خود مقالات مستقلی می طلبد، ما در اینجا بطور اشاره به جایگاه **دل انگیز درمانی** در این طب می پردازیم:

در این طب از رایحه ها برای ارسال علامت های مشخصی استفاده می کند که موجب تعادل هر سه دوشا میگردد. برای تعادل هر یک از دوشاها در آیورودا از رایحه ء گیاهان خاصی استفاده میشود، به این جهت که ایجاد پیام های بویایی در مغز به نحوی میتوانند بین ذهن و بدن رابطه برقرار نمایند.

واتا: با مخلوطی از رایحه های گرم و شیرین و ترش نظیر اسانس گل شمعدانی، میخک، ریحان و پرتقال و... به حالت تعادل در می آید.

پیتا: با مخلوطی از بوهای شیرین و خنک مثل گل سرخ، یاسمن، چوب صندل، نعنا و دارچین متعادل میگردد.

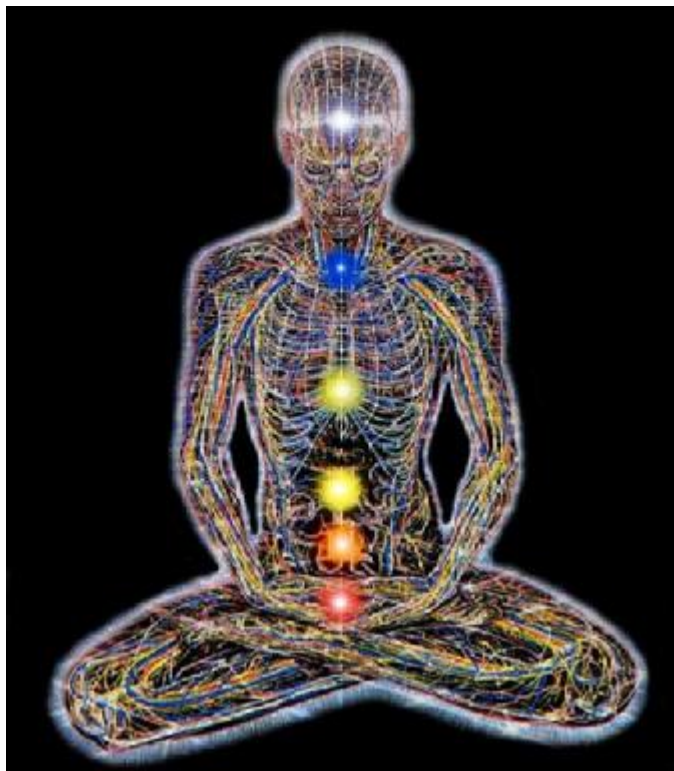
کافا: مانند واتا با مخلوطی از رایحه های گرم اما دارای بوی تندتر چون اکالیپتوس، میخک، سرو کوهی، مرزنجوش و... تعادل خود را باز می یابد.

ده قطره از عصاره روغنی معطر را میتوان در آب داغ یا بخوردان های مخصوص ریخت و به مدت نیم ساعت یا بیشتر اتاق را از رایحه ملایم سرشار نمود. در مورد بیمارانی که عدم تعادل های معینی در آنها تشخیص داده شده است، روغن هایی تجویز میگردد که عدم تعادل را به حالت توازن باز میگرداند و با بکارگیری آن درد و بیماری از بین میرود.

کاربرد دل انگیز درمانی در دانش کهن انرژی:

در نظر این دانش قالب انسانی را هاله های متعددی احاطه کرده، این هاله ها مراتب فوق مادی کالبد آدمی یا کالبد های فرامادی آدمی هستند.

همانطور که ضعف و اختلال در کالبد مادی می تواند با راه یافتن به کالبد های فراتر می تواند آن مشکل را عمیقتر و فراتر از تن آدمی سازد، بلکه هر ضعف یا اختلال مهم در کالبد و تن آدمی که حاصل می شود ناشی از بروز اختلالی در هاله ها و کالبد های فراتر است.

کالبد مادی آدمی به این هاله ها بوسیله درگاهها و روزنه های حلزونی یا فرعی شکل مرتبط است، هر گونه انسداد یا عدم تعادل این روزنه ها می تواند موجب اختلال در هاله ها بشود.

این روزنه ها که چاکرا نامیده می شود دو نوعند اصلی و فرعی، تعداد روزنه های اصلی هفت عدد است، اول: خاجی در انتهای ستون فقرات، دوم در محدوده ناف، سوم در محدوده شکم، چهارم در ناحیه سینه و قلب، پنجم در محل گلو، ششم در پیشانی، هفتم روی سر. در اینجا به همین مقدار راجع به این دانش بسنده کرده و تنها بطور اشاره به جایگاه **دل انگیز درمانی** در این دانش می پردازیم:

نقش دل انگیز درمانی در حفاظت چاکرای اول: روغن میخک کمک می کند تا گره های انرژی های درون چاکرای اول باز شود.

نقش دل انگیز درمانی در حفاظت چاکرای دوم: روغن چوب صندل در تعالی رابطه دو عاشق به سطح معنوی مؤثر است. علاوه بر این باعث تلفیق انرژی های معنوی در تمام سطوح فکر، احساس و عمل می شود.

نقش دل انگیز درمانی در حفاظت چاکرای سوم: اگر با روغن فشرده رزماری محل چاکرای خورشیدی (چاکرای سوم) را ماساژ دهید و رایحه تند رزماری را استنشاق کنید اثر محرک آن باعث می شود که غلبه بر تبدیلی نموده و میل به کار و فعالیت در شما افزایش یابد. روغن اسطوخودوس چاکرای سوم را متعادل ساخته و اثر آرام بخش بر روی بیقراری این چاکرا دارد

نقش دل انگیز درمانی در حفاظت چاکرای چهارم: عطر گل سرخ امواج عاشقانه و ملایمی به چاکرای قلب وارد می کند و باعث می شود که قدرت عشق در شما تقویت شود.

نقش دل انگیز درمانی در حفاظت چاکرای پنجم: رایحه کندر اثر حیات بخشی بر روی ذهن و روان دارد و پاک کننده محیط است. با این رایحه زندگی روزمره در وضعیت موجود کمرنگ شده، اعتقادات مذهبی عمیق تر شده و روح طرفی مشتاق برای نور الهی می شود. اکالیپتوس چاکرای پنجم را باز و پاک می کند. امواج آن ما را بر روی صدای درون باز می کند و به شیوه ارتباطات ساده و بی رایبی می بخشد، رایحه تند مریم گلی امواج شفا را به طرف «مرکز تکلم» می فرستد و چاکرای گلو را از انقباض رها می کند.

نقش دل انگیز درمانی در حفاظت چاکرای ششم: رایحه نشاط آور نعنا گره های چاکرای ششم را باز می کند و کمک می کند تا شخص از قالب های افکار محدود رها شده و قدرت تمرکز را زیاد می کند. همچنین رایحه یاسمن ذهن را بر روی تجسم و تصویری که حامل پیامی از حقیقت عمیق تر است باز می کند.

نقش دل انگیز درمانی در حفاظت چاکرای هفتم: عنبر و صندل و ...

دل انگیز درمانی و دانش جدید

از آنجا که ذهنیت عامه تحت تاثیر دانش جدید می باشد، از این رو به تبیین موضوع از دیدگاه دانش جدید بیشتر می پردازیم:

بوها، قویترین محرکهای حافظه اند و فرد را قادر می سازند جزئیات حوادث و هیجانها را به خاطر آورد. اسانسها می توانند به روش بخور یا تبخیر روغن، استنشاق شوند. تا نیمه های قرن ۲۰، غریبه ها تصور می کردند که پوست نفوذپذیری کمی به اسانسها دارد، مطلبی که خلاف آن قبلا در دانش کهن ثابت شده و به روشهای کوناکونی در موارد بسیاری بکارگرفته شده است. اگر غریبه ها و دانش جدید تا نیمه قرن بیستم از این مطلب بی اطلاع بوده ولی اکنون پی برده اند که پوست در برابر مواد چربی دوست مثل روغنهای معطر گیاهی، سد ضعیفی است و این روغنها با نفوذ به پوست و ورود به جریان خون و لنف، می توانند در تمام بدن گردش کنند.

فرکانس مواد معطر: در تحقیقات دانش جدید مشخص شده است که اسانسها و گیاهان خوشبو، نوعی فرکانس تولید می کنند که با معیار هرتز قابل اندازه گیری است و تا به امروز انرژی امواج ۷۰۰۰ نوع روغن معطر توسط پژوهشگران مورد شناسایی قرار گرفته است! اما این که انرژی این امواج چه ارتباطی با خواص پزشکی آنها دارد، هنوز در هاله ای از ابهام قرار دارد، دانش جدید علیرغم پیشرفت ابزاری آن هنوز به این راز دست نیافته است.

تعریف اسانسها یا روغنهای معطر: اینها ترکیبات بی رنگ و معطر موجود در قسمتهای مختلف گیاه از جمله برگ، ساقه، پوست، دانه، گل، ریشه و غدد ترشحی هستند که دارای بوی بسیار قوی بوده و در مجاورت هوا تبخیر می شوند. این مواد، در گیاه با غلظتهای پایین وجود داشته و نقش دفاعی بر عهده دارند. زمانی که این اسانسها داخل گیاه هستند، ترکیباتشان به طور مداوم عوض می شود و بر حسب ساعات مختلف روز و فصل، از بخشی به بخش دیگر گیاه حرکت می کنند. شرایط خاک،

آب و هوا و روش کشت گیاه نیز در کیفیت اسانس مؤثر است. حداکثر اسانس موجود در يك گیاه، قبل از گل دادن است و گیاه با گل دادن، حدود ۷۰٪ اسانس خود را از دست می دهد. این ترکیبات می توانند از طریق پوست و یا سیستم بویایی، وارد بدن شوند. ورود مولکولهای بودار به بینی، با تحريك عصب بویایی، روی سیستم لیمبیک اثر می کند. این سیستم، قسمتی از مغز است که احساسات و هیجانات و حافظه انسان را تحت کنترل دارد و در نهایت روی سیستم عصبی خودکار بدن، ضریان قلب، فشار خون و تنفس و هورمونها اثر می گذارد.

نگاه شیمی جدید به اسانسها با روغنهای معطر

به طور کلی حاوی الکل، استر، کتون، آلدئیدترین ها هستند، اثرات کلی این اسانسها شامل:
 استرها: ضد اسپاسم، ضد التهاب، ضد انگل، نرم کننده، آرام بخش
 ترپنها: ضد التهاب، ضد آلرژی، ضد انگل، ضد عفونی کننده
 آلدئیدها: ضد التهاب، ضد عفونی کننده، ضد روماتیسم، آرام بخش، نرم کننده
 کتون ها: نرم کننده مخاط، مناسب برای پوست و اثر ضایعات قبلی پوست، آرام بخش
 اکسیدها: خلط آور، ضد احتقان، ضد انگل، ضد عفونی کننده
 فنل ها: ضد باکتری، ضد ویروس، ضد قارچ، ضد انگل
 الکل ها: میکروب کش

عملکرد دل انگیز درمانی از نگاه طب شیمیایی (رایج)

دل انگیز درمانی از دو طریق عمل می کند: مستقیم، غیر مستقیم.

روش مستقیم: تحریک کننده های اعصاب بویایی در واقع بوهای هستند که می توانند از طریق دستگاه عصبی سبب تحریک شدن و در نتیجه فعال شدن غدد درون ریز شوند که این عمل باعث می شود که پیکهای شیمیایی-عصبی مانند آدرنالین و ایندورفین و... که نقش زیادی در تنظیم تعادل بدن دارند، ساخته شوند و در نتیجه تعادل در بدن ما ایجاد می شود و عدم تعادلها از بین می رود.

روش غیر مستقیم: در این روش با استنشاق یک بو، مرکز حافظه بویایی فرد فعال می گردد. در این قسمت هر بو، همراه با حس ما نسبت به آن بو ذخیره می شود (اغلب احساسی که اولین بار با استنشاق یک عطر به ما دست داده است). وجود چنین مرکزی در مغز سبب می شود که یک بو به نظر ما خوب و دیگری بد باشد. بعد از فعال شدن این بخش، دستگاه لیمبیک پیکهای شیمیایی آزاد می کند و شما احساسی را پیدا می کنید که اولین بار با تماس با این بو پیدا کرده بودید و در نتیجه ما احساس خوب یا بد خواهیم داشت. اگر ما برای درمان از مواد معطری استفاده کنیم که حالتی خوب در بیمار ایجاد کند، می تواند سبب درمان شود.

از نظر دانش جدید به طور کلی این روش، درمان روانشناسی و درمان فیزیکی را توأمآ به همراه دارد و با کمک به بدن و ذهن به درمان بیماران کمک می کند.

نکات ایمنی مصرف عصاره های دل انگیز

- ۱- نکته مهم عوارض جانبی برخی از این روغن ها در برخی از افرادست، که اگر توسط فرد غیر مجرب و بدون دانش لازم به کار برده شود، ممکن است این عوارض ظهور نماید.
 - ۲- با وجود اینکه رایحه درمانی معمولاً بی خطر است، اما باید به خاطر داشته باشید که این روش هرگز نباید بدون دانش کافی یا توصیه حکیم یا درمانگر طب جامع ذیصلاح **برای مصارف داخلی** به کار رود. چون گاهی باعث تحریک و صدمه کلیه و کبد می گردند. در نهایت، ورود این مواد به بدن، با آزاد سازی اندورفین و انکفالین که ترکیبات پروتئینی تولید شده در پایانه های عصبی (مورفینهای داخلی بدن) می باشند، آستانه تحریک درد را در بدن افزایش داده و باعث تسکین درد می شوند.
 - ۳- اگر مبتلا به آسم هستید، قبل از انجام رایحه درمانی با پزشک خود مشورت کنید زیرا گاهی برخی از **عصاره های دل انگیز** باعث بروز علائم آسم می گردد.
 - ۴- استفاده از آنها به روش ماساژ دادن در بیماریهای تب دار، عفونتهای حاد، بیماران بدحال، سرطان، توصیه نمی شود.
 - ۵- بهتر است در زمان بارداری از رایحه درمانی اجتناب کنید، مگر اینکه کاملاً با آن آشنا باشید. آروماهای ریحان، آویشن، clary sage، سوسن calamus، mugwort، پونه، sage، رزماری (اکلیل کوهی) rosemary، سرو کوهی juniper و wintergreen می توانند به جنین صدمه بزنند یا اینکه در صورت استفاده داخلی یا حتی استفاده خارجی باعث سقط جنین شوند.
 - ۶- از عوارض دیگر آنها، ایجاد حساسیت و واکنش به نور به صورت بروز تاول است. تعدادی از آنها در مصرف طولانی، منجر به بی هوشی، فلج، سکته ناقص، سقط جنین و حتی ایجاد سرطان می شوند.
 - ۷- در نواحی آسیب دیده و ضایعات پوستی و روی مفاصل متورم یا نزدیک به ناحیه دردناک، نباید استفاده شوند.
 - ۸- در استفاده از این مواد باید توجه داشت که در فرد احساس درونی بدی ایجاد نکنند؛ مثلاً اگر یک اسانس آرام بخش و ضد افسردگی در فردی باعث یادآوری یک خاطره بد شود، اثر درمانی آن مهار می گردد.
 - ۹- **عصاره های دل انگیز** به دست آمده از گیاهان، افشیره ای بسیار غلیظ و بسیار قوی می باشند. هر قطره اسانس برابر دست کم ۲۸ گرم گیاه می باشد. ولذا قبل از مصرف باید رقیق گردند.
 - ۱۰- روغنها نباید طولانی مدت مصرف شوند، چون اثر خود را از دست داده و از طرفی ممکن است در برخی موارد باعث ایجاد حساسیت شوند.
 - ۱۱- برای پیشگیری از واکنشهای حساسیتی توصیه می شود، که افرادی که برای اولین بار این روغن ها را به کار می برند آزمون پشتهای (Patch test) را انجام دهند به این صورت که ابتدا یک قطره از **عصاره های دل انگیز** را با چند قطره از یک روغن بدون بو مانند روغن کنجد یا زیتون مخلوط کنید و سپس قطره ای از روغن هر یک **عصاره های دل انگیز** را روی بخش کوچکی از پوست ساعد یا قسمت خارجی ران بچکانند و روی پوست بمالید و بدین طریق آنرا امتحان کنند. دور آن ناحیه را باندپیچی کنید و ۲۴ تا ۴۸ ساعت منتظر بمانید. اگر پس از ۴۸ ساعت خارش یا التهابی بر روی پوست ایجاد نشود استعمال خارجی این روغن بی ضرر است. اگر پوست شما حساسیت نشان داد از آرومای دیگری استفاده نمایید.
 - ۱۲- اگر به دنبال مدتی استفاده از یک **عصاره های دل انگیز**؛ نسبت به آن حساسیت پیدا کردید، استفاده از آن را متوقف کنید.
- در بخشهای آتی به معرفی روشهای کوناگون **دل انگیز درمانی**، انواع عرضه **دل انگیز درمانی**، و ... می پردازیم، ان شاء الله تعالی.

والحمد لله رب العالمین